

Силабус курсу:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ФАНДРАЙЗИНГ І ГРАНТРАЙТИНГ

Ступінь вищої освіти:	Магістр
Спеціальність:	051 «Економіка», 076 «Підприємництво та торгівля»
Рік підготовки:	1,2
Семестр викладання:	Осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	іспит

Автор курсу та лектор:

д.е.н. проф. Семененко Інна Максимівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

завідувач кафедри економіки і підприємництва

посада

semenenko@snu.edu.ua

електронна адреса

+380505332100

телефон

Viber, Telegram за
номером телефону

месенджер

-

консультації

Асистент:

Чанкотадзе Яна Олегівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

асистент кафедри економіки і підприємництва

посада

chankotadze@snu.edu.ua

електронна адреса

+380508487792

телефон

Viber, Telegram за
номером телефону

месенджер

-

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Цей курс спрямований на надання здобувачам вищої освіти уявлення про методологію і способи підготовки і написання грантових заявок, формування у здобувачів вищої освіти знань з теорії і практики процесу написання грантових заявок і залучення ресурсів на реалізацію проєктів, та відповідних практичних навичок. Предметом курсу є діяльність з написання грантової заявки та вивчення найбільш простих та зручних способів залучення ресурсів на реалізацію проєктів.

Результати навчання:

В рамках курсу здобувач опанує теоретичні знання і практичні навички з пошуку фінансування, написання грантових заявок, складання бюджету, визначення зацікавлених сторін реалізації грантового проєкту, звітування за грантовим проєктом.

Знання: Здобувач отримає знання щодо сутності фандрайзингу і грантрайтингу, основних напрямів надання допомоги від міжнародних фондів, принципи складання грантової заявки, основні критерії відбору проєктів донорами.

Передумови до початку вивчення:

Вміння: складати грантову заявку, шукати джерела коштів на реалізацію проєкту, складати прості бюджети проєктів, визначати зацікавлених сторін проєкту, формувати супровідні документи до грантової заявки. Базові знання економіки та менеджменту. Вміння проводити прості розрахунки. Аналітичне і системне мислення.

Мета курсу (набуті компетентності)

Метою викладання дисципліни є надання здобувачам вищої освіти уявлення про методологію і способи підготовки і написання грантових заявок, формування у здобувачів вищої освіти системи знань з теорії та практики процесу написання грантових заявок і залучення ресурсів на реалізацію проєктів, та відповідних практичних навичок. Завдання дисципліни – розвинути вміння формувати проблеми і стратегії щодо їх вирішення; писати заявки на отримання грантових коштів; систематизувати знання щодо видів джерел фінансування і механізму роботи з ними; розвинути навички інструментів фандрайзингу; розвинути навички складання бюджету проєкту.

За результатами опанування навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти набувають професійні компетентності, а саме:

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Здатність розробляти та управляти проєктами.

СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК10. Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

РН4. Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.

РН8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

РН11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

РН14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.

Структура курсу

Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
Тема 1. Сутність, принципи та основні поняття фандрайзингу	2/2	Визначення фандрайзингу. Принципи і основні поняття фандрайзингу. Завдання і напрямки діяльності фандрайзингу. Суб'єкти і об'єкти фандрайзингу. Участь волонтерів у фандрайзинговій діяльності. Правила успішного і причини невдалого фандрайзингу.	Творче завдання – командна робота. Презентації. Обговорення.
Тема 2. Інструменти фандрайзингу	2/2	Інструменти фандрайзингу. Методи організації пошуку ресурсів. Основні	Кейси. Презентація. Запрошення фахівців-

Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
		методи проведення фандрайзингу. Умови вибору методу фандрайзингу. Стратегія фандрайзингу.	практиків для обговорення питань фандрайзингу.
Тема 3. Сутність і основні поняття грантрайтингу	1/1	Сутність поняття "грант". Класифікація грантів. Короткострокові і довгострокові проекти. Роль грантів у розвитку суспільства. Процес здобуття гранту. Ресурси для пошуку грантодавців.	Презентації. Мозковий штурм. Світове кафе.
Тема 4. Грантодавчі установи. Міжнародна технічна допомога. Основні напрями надання допомоги від міжнародних фондів	1/1	Поняття грантодавця. Донори та способи взаємодії з ними. Класифікація донорів. Мотиви донорства. Вибір потенційних донорів. Основний цикл роботи з донорами. Визначення фонду. Види фондів в Україні. Зарубіжні фонди. Вибір фонду. Міжнародна технічна допомога.	Тести. Кейси. Презентації.
Тема 5. Написання грантової заявки: зміст концепції проектної пропозиції, принципи складання, критерії участі і відбору. Аналіз зацікавлених в грантовому проекті сторін. Взаємодія проекту з ними. Ризики і чутливість до конфліктів.	3/3	Заповнення грантової заявки. Назва проекту. Ідентифікація проблеми. Встановлення мети і завдань проекту. Опис проекту і його обґрунтування. Цільова аудиторія проекту і основні зацікавлені сторони. Комунікації і мережування. Визначення зацікавлених в грантовому проекті сторін. Взаємодія проекту з ними. Матриця стейкхолдерів. Ризики і чутливість до конфліктів.	Заповнення грантової заявки. Командна робота.
Тема 6. Супровідні документи до грантової заявки	1/1	Супровідні документи і порядок їх заповнення. Складання резюме керівника проекту і виконавців. Листи підтримки. Мотиваційний і супровідний листи. Супровідні установчі документи.	Заповнення документів. Обговорення прикладів.
Тема 7. Ресурсне планування і складання бюджету проекту	2/2	Ресурсне планування проекту. Складання бюджету проекту. Прийнятні і неприйнятні витрати. Співфінансування. Фінансовий звіт.	Складання бюджету. Кейс. Індивідуальна робота.
Тема 8. Моніторинг та оцінювання ходу і результатів виконання проекту. Індикатори результатів і сталість проекту. Звітність за проектом	2/2	Результати реалізації проекту. Моніторинг та оцінювання ходу і результатів виконання проекту. Звітність за проектом. Індикатори результатів і сталість проекту. Розвиток проекту після закінчення фінансування.	Кейси. Питання. Тести.

Рекомендована література

Основна література:

1. Демуз І. (2019). Фандрайзинг і грантрайтинг як особливий фінансовий механізм міжнародної підтримки наукових проєктів в Україні. Економічний вісник університету, (43), 12-20. <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2019-43-12-20>
2. Закон України “Про наукову і науково-технічну діяльність” № 848-VIII від 26.11.2015 із змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19/>
3. Основи грантрайтингу та управління проєктами в публічній сфері : метод. рек. для органів влади та недерж. орг -цій / Авт. кол.: В.В. Белявцева, А.І. Гнатенко, О.С. Зінченко та ін. ; за заг. ред. О.В. Кулініча. Харків : Золоті сторінки, 2017. 148 с.
4. Положення про Національний фонд досліджень України, затверджене Постановою КМУ № 528 від 04.07.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/528-2018-%D0%BF#n23>
5. Сбруєв М.Г. Технології грантового супроводу науково -дослідних проєктів в університетах США. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2015. № 3 (47). С. 139–153.
6. Фандрейзинг і мобілізація ресурсів громад. Тренінг для представників ВІЛ -сервісних НУО. Посібник для тренера. 2009.
7. Чернявська О. В., Соколова А. М. Фандрайзинг. Навч. посіб. 2 -е вид., з допрац. та допов. К.: Алєрта, 2015. 272 с.
8. Understanding Scholarships, Fellowships, Grants, And Loans / Scholarship search engine . URL: <http://www.collegescholarships.org/blog/2015/03/27/differences-between-scholarships-fellowships-grants-loans/>

Додаткова література

1. Положення про Національний фонд досліджень України, затверджене Постановою КМУ № 528 від 04.07.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/528-2018-%D0%BF#n23>
2. Порядок надання грантової підтримки наукової і науково -технічної діяльності за рахунок коштів державного бюджету, затверджен ий Постановою КМУ №776 від 21.08.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776-2019-%D0%BF#n9>
3. Edwards S. Economic development and the effectiveness of foreign aid: a historical perspective. Working Paper / National Bureau of Economic Research. – 2014. – URL: nber.org/system/files/working_papers/w20685/w20685.pdf

Інформаційні ресурси.

1. Ресурсний центр ГУРТ. URL: <https://gurt.org.ua/>
2. Велика ідея. URL: <https://biggggidea.com/>
3. Громадський простір. URL: <https://www.prostir.ua/>

Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій у системі дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodle2.snu.edu.ua/>
2. Роздатковий матеріал.
3. Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни "Грантрайтинг і фандрайзинг" (для здобувачів вищої освіти за спеціальностями 051 "Економіка", 076

Оцінювання курсу

Таблиця 1

Бали оцінки за навчальну діяльність - денна форма навчання, осінній семестр

Завдання	Кількість балів
Презентація за темою курсу	5
Участь в обговореннях на лекції	5
Участь в командній роботі	10
Складання резюме і супровідних документів	10
Складання бюджету і пошук коштів	10
Використання інструментів Квітка лотосу і Дерево цілей	10
Виконання тестів	10
Складання мотиваційного листа	5
Завдання Визначення проблеми в громаді	5
Екзамен	30
Разом	100

Таблиця 1

Бали оцінки за навчальну діяльність – заочна форма навчання, осінній семестр

Активність, виконання та захист практичних завдань	Виконання і захист контрольної роботи	Іспит (тестування)	Сума
до 40	до 30	до 30	100

Здобувач денної/заочної форми навчання може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні сертифікату про проходження курсу студенту можуть бути перераховані певні бали за завдання.

Таблиця 3

Шкала оцінювання національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Здобувач має дотримуватись принципів академічної доброчесності. Плагіат є неприпустимим при виконанні завдань. Завдання із запозиченням без зазначення джерел не будуть оцінюватися.

Поведінка в аудиторії:

Учасників курсу мають:

- Бути присутнім в аудиторії згідно розкладу та часу проведення занять,
- Ввічливо і з повагою ставитися до інших учасників занять,
- Вчасно виконувати завдання і проходити контрольні заходи.

Допускається переміщення здобувачів по аудиторії.

Під час занять допускається пити чай/каву.